

ПРОПОЗИЦІЇ

Міністерства енергетики України

до проєкту Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу»
щодо грошового забезпечення при встановленні індивідуальних вузлів обліку
природного газу»
(далі – проєкт Закону)

Ініційованого народним депутатом України Вельможним С.А.
реєстраційний номер 5507 від 18 травня 2021 р.

перше читання

1. Підтримується за умови доопрацювання.

2. Міністерство енергетики України підтримує норми проєкту Закону, якими передбачено використання коштів місцевих бюджетів для встановлення індивідуальних лічильників. Так, в умовах децентралізації місцеві бюджети отримують додаткові кошти, які органи місцевого самоврядування мають використовувати в тому числі, для необхідної підтримки незахищених верств населення.

В той же час, органи місцевого самоврядування, завдяки запропонованим змінам, зможуть оперативнo, адресно допомагати громадянам в придбанні індивідуальних лічильників обліку природного газу. Це в свою чергу, сприятиме запровадженню 100% комерційного обліку природного газу (для населення, що проживає в квартирах та приватних будинках, у яких природний газ використовується, зокрема для приготування їжі).

Крім того, проєктом Закону пропонується компенсувати витрати на встановлення лічильників природного газу споживачам природного газу – фізичним особам (населення), яким держава надає пільги та субсидії на оплату житлово-комунальних послуг, та які самостійно забезпечили встановлення лічильників природного газу у період з 1 січня 2020 року до 1 жовтня 2021 року.

Слід зазначити, що згідно положень частини другої статті 3 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» (далі – Закон) для споживачів природного газу – фізичних осіб (населення), які встановили лічильники природного газу протягом 2018 року, відповідна компенсація мала здійснюватися протягом 12 місяців.

При цьому, відповідно до абзацу четвертого пункту 1 частини першої статті 2 Закону постачання природного газу здійснюється за умови його комерційного обліку для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках, у яких природний газ використовується тільки для приготування їжі – з 1 січня 2023 року.

З огляду на зазначене, пропонуємо визначити період протягом якого може здійснюватися така компенсація з 1 січня 2018 року до 1 січня 2023 року.

Проєктом Закону також пропонується розширити сферу дії Закону шляхом затвердження норм споживання природного газу споживачами природного газу – фізичними особами (населенням) у разі відсутності лічильника природного газу.

Виходячи з положень чинного законодавства, а саме частини першої статті 6 Закону, облік природного газу до моменту встановлення лічильників газу здійснюється за нормами споживання, встановленими Кабінетом Міністрів України.

Так, постановою Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 № 143 «Питання споживання природного газу» затверджено норми споживання природного газу побутовими споживачами природного газу у разі відсутності лічильників газу.

Проектом Закону пропонується виключити положення, які стосуються встановлення норм споживання природного газу саме Урядом, та відповідно врегулювати відповідне питання на рівні закону.

З метою виконання вимог Закону та визначення обґрунтованих норм споживання природного газу побутовими споживачами природного газу у разі відсутності лічильників газу в 2020 році, Міненерго розробило проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» (далі – проект постанови), яким передбачалося внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 № 143 «Питання споживання природного газу», виклавши норми споживання природного газу побутовими споживачами природного газу у разі відсутності лічильників газу у новій редакції. Також проектом постанови передбачалось розподіл норм споживання за періодами споживання (опалювальний, неопалювальний) та приведення до обґрунтованого розміру, враховуючи актуалізацію порівняльного аналізу розрахункових та фактичних витрат природного газу для побутових споживачів, з метою визначення обґрунтованої кількості газу, що споживається без індивідуальних лічильників станом на 01.05.2019. Зазначені розрахунки виконано у 2019 році ПрАТ «Проектний і науково-дослідний інститут по газопостачанню, тепlopостачанню та комплексному благоустрою міст і сіл України» (далі – УкрНДІнжпроект), на підставі запиту Державної регуляторної служби України від 31.05.2019 № 3824/0/20-19.

Проте, отримавши зауваження від зацікавлених органів, Міненерго дійшло висновку, що перед поданням на затвердження до Кабінету Міністрів України проекту рішення щодо перегляду норм споживання природного газу, має передувати розгляд та погодження зазначеного проекту експертним середовищем.

Слід зазначити, що наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 12.05.2020 № 314 створено Експертну раду Міністерства енергетики та захисту довкілля України, до складу якої входить робоча група з питань функціонування ринку природного газу (далі – Робоча група).

За результатами засідань Робочої групи, експертне середовище дійшло висновку, що розробленню нових норм споживання має передувати їх всебічний аналіз та обговорення суб'єктами ринку.

З огляду на зазначене, посилання у пояснювальній записці до проекту Закону на розрахунки викладені у 2019 році в Аналітичному звіті УкрНДІнжпроект, не можуть бути підставою для затвердження обґрунтованих норм споживання природного газу при відсутності лічильника природного газу, які зокрема запропоновано визначити проектом Закону.

При цьому, питання затвердження обґрунтованих норм споживання природного газу побутовими споживачами є вкрай важливим. Занижені норми споживання не

стимулюють побутових споживачів до встановлення лічильників природного газу, навіть якщо їх пропонується встановити за рахунок суб'єкта господарювання, що здійснюють розподіл природного газу на відповідній території.

Відсутність встановлених індивідуальних лічильників природного газу не є мотивуючим фактором для побутових споживачів до енергозбереження, унеможливаючи реалізацію одного з аспектів програмних дій Уряду.

Враховуючи зазначене, доцільно буде залишити повноваження щодо визначення норм споживання природного газу споживачами природного газу – фізичними особами (населенням) у разі відсутності лічильника природного газу за Урядом та на рівні підзаконного нормативно-правового акту.

З огляду на зазначене, Міненерго повідомляє, що проєкт Закону потребує доопрацювання.

Міністр енергетики України

Герман ГАЛУЩЕНКО

_____ 2021 р.